

Uchwała Nr V/176/2017
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
z dnia 26 września 2017 roku

w sprawie opinii dotyczącej możliwości spłaty pożyczki
długoterminowej zaciąganej przez Gminę Tomaszów Mazowiecki

Na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 561) i art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późniejszymi zmianami),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Tomasz Karwicki - przewodniczący
2. Roman Drozdowski - członek
3. Krzysztof Kozik - członek

uchwała, co następuje:

opiniuje pozytywnie możliwość spłaty pożyczki długoterminowej zaciąganej przez Gminę Tomaszów Mazowiecki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi do kwoty 360.000,00 zł (słownie: trzysta sześćdziesiąt tysięcy złotych zero groszy) z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetu 2017 roku, w związku z realizacją zadania pn.: „Budowa sieci wodociągowej, łączącej miejscowości Smardzewice i Twarda” w ramach inwestycji dofinansowanej z POiŚ na lata 2014-2020 pn.: „Uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej w aglomeracji Tomaszów Mazowiecki, obejmującej wsie Smardzewice, Wąwał, Komorów, Zaborów II, Twarda, Tresta, Swolszewice Małe i Wiaderno, gmina Tomaszów Mazowiecki”, przy założeniu pełnej realizacji wielkości ustalonych przez Gminę Tomaszów Mazowiecki w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Uzasadnienie

W dniu 18 września 2017 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wpłynął wniosek Zastępcy Wójta Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 11 września 2017 roku, znak: RF.3022.2.2017 o wydanie opinii dotyczącej możliwości spłaty planowanej do zaciągnięcia pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetowego Gminy Tomaszów Mazowiecki, w związku z realizacją zadania pn.: „Budowa sieci wodociągowej, łączącej miejscowości Smardzewice i Twarda” w ramach inwestycji pn.: „Uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej w aglomeracji Tomaszów Mazowiecki, obejmującej wsie Smardzewice, Wąwał, Komorów, Zaborów II, Twarda, Tresta, Swolszewice Małe i Wiaderno, gmina Tomaszów Mazowiecki”.

Opinia Składu Orzekającego, wyrażona w sentencji niniejszej uchwały, poprzedzona została analizą:

- uchwały nr XXXVI/193/16 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia budżetu gminy na 2017 rok, w szczególności w zakresie limitów zobowiązań z tytułu zaciąganych pożyczek i kredytów, o których mowa w art. 212 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późniejszymi zmianami), z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
- uchwały nr XXXVI/192/16 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tomaszów Mazowiecki na lata 2017-2027, a także prognozy kwoty długu stanowiącej część tejże prognozy, z uwzględnieniem zmian na dzień podjęcia niniejszej uchwały,
- uchwały nr XLV/263/17 Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki z dnia 1 września 2017 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na zadanie inwestycyjne pn.: „Uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej w aglomeracji Tomaszów Mazowiecki, obejmującej wsie Smardzewice, Wąwał, Komorów, Zaborów II, Twarda, Tresta, Swolszewice Małe i Wiaderno, gmina Tomaszów Mazowiecki”.

Uchwałą nr XLV/263/17 z dnia 1 września 2017 roku Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki postanowiła zaciągnąć pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu budżetowego Gminy Tomaszów Mazowiecki, w związku z realizacją zadania pn.: „Budowa sieci wodociągowej, łączącej miejscowości Smardzewice i Twarda” w ramach inwestycji dofinansowanej z POiŚ na lata 2014-2020 pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej w aglomeracji Tomaszów Mazowiecki, obejmującej wsie Smardzewice, Wąwał, Komorów, Zaborów II, Twarda, Tresta, Swolszewice Małe i Wiaderno, gmina Tomaszów Mazowiecki” do kwoty 360.000,00 zł. W niniejszej uchwale wskazano, że zaciągana pożyczka zostanie spłacona w latach 2019-2023 z dochodów uzyskanych z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (dział 756, rozdział 75621, § 0010). Nadto upoważniono Wójta Gminy do podjęcia czynności formalno-prawnych mających na celu wykonanie postanowień Rady Gminy Tomaszów Mazowiecki o zaciągnięciu pożyczki oraz złożenia stosownego oświadczenia woli w imieniu Gminy.

Działaniem swym Rada Gminy Tomaszów Mazowiecki wypełniła dyspozycję normy zawartej w art. 89 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 z późniejszymi zmianami), zgodnie z którą jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki na finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów, bowiem zaciągana pożyczka mieści się w ustalonym przez Radę Gminy Tomaszów Mazowiecki limicie zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na

pokrycie planowanego deficytu budżetowego i spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Z prognozy kwoty długu, stanowiącej część Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tomaszów Mazowiecki wynika, że dług na koniec roku 2017, przy założeniu osiągnięcia dochodów na poziomie wskazanym w prognozie wynosić będzie 16.341.346,02 zł (szesnaście milionów trzysta czterdzieści jeden tysięcy trzysta czterdzieści sześć złotych dwa grosze), a zatem kształtować się będzie na poziomie 32,06% planowanych dochodów budżetu ogółem.

Podkreślić należy, że zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualny wskaźnik maksymalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu ustalany jako średnia arytmetyczna relacji z trzech poprzedzających lat – dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów ogółem budżetu tej jednostki.

Mając na względzie obowiązujące zasady liczenia dopuszczalnego poziomu obciążeń budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych obligacji i potencjalnych kwot wynikających z udzielonych poręczeń, a które to zasady zostały określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych, Skład Orzekający przy wydaniu niniejszej opinii wziął pod uwagę dane wykazane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Tomaszów Mazowiecki (*ze zmianami dokonanyymi do dnia 1 września 2017 roku*), w tym dane dotyczące prognozy kwoty długu na lata 2017-2027, z których wynika, że obciążenie budżetu spłatami rat z tytułu zaciągniętych i planowanych do zaciągnięcia zobowiązań nie przekroczy wskaźnika liczonego na podstawie art. 243 uprzednio opisanej ustawy. W latach 2017-2027 relacja dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia do wskaźnika planowanej kwoty spłaty zadłużenia przedstawia się następująco: w roku 2017 - 13,68% (według wykonania 2016 roku 16,90%)/3,38%, w roku 2018 - 13,86%/3,39%, w roku 2019 - 11,04%/8,84%, w roku 2020 - 8,05%/3,23%, w roku 2021 - 9,42%/6,31%, w roku 2022 - 11,21%/8,78%, w roku 2023 - 13,18%/8,30%, w roku 2024 - 14,42%/8,98%, w roku 2025 - 15,26%/9,53%, w roku 2026 - 15,94%/7,40%, w roku 2027 - 16,50%/2,53%.

Odnotować należy, że w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Tomaszów Mazowiecki przyjęto założenie, że w roku 2017 spłata zobowiązań zaliczanych do długu finansowana będzie z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu Gminy Tomaszów Mazowiecki wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych oraz z przychodów zwrotnych, tj. kredytów i pożyczek. W roku 2018 spłata tychże zobowiązań nastąpi z planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek. Natomiast w roku 2019 oraz w latach 2021-2027 Gmina planuje, że spłata długu nastąpi z nadwyżki dochodów nad wydatkami budżetowymi (*nadwyżki budżetowej*), która de facto powstanie z nadwyżki operacyjnej tj. nadwyżki dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi. Z kolei w roku 2020 planuje się, że spłata zobowiązań zaliczanych do długu będzie sfinansowana z nadwyżki budżetowej oraz z przychodów zwrotnych.

Skład Orzekający pragnie podkreślić, że wskazane wyżej wskaźniki ustalone zostały przy założeniu pełnej realizacji przez Gminę Tomaszów Mazowiecki zarówno dochodów bieżących, jak i majątkowych, utrzymania zakładanego poziomu wydatków oraz osiągnięcia planowanych nadwyżek operacyjnych, co wymaga bardzo konsekwentnego działania w zakresie pozyskiwania zaplanowanych dochodów, jak również dyscypliny w ponoszeniu wydatków.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.